

Kravspecifikation Certifierad Radonkonsult

1 § Bakgrund

Riksdagsbeslut miljö kvalitetsmål nr 15. *God bebyggd miljö* innefattar åtgärder för god ventilation, minskade radonhalter och förbättrad energieffektivitet. Människor skall inte utsättas för skadliga luftföroreningar, kemiska ämnen, ljudnivåer och radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker. 2019 kom SSM (Strålsäkerhetsmyndigheten) med en "Fördjupad utvärdering av Säker Strålmiljö (FU 19)". Där finns radon omnämnt bland andra sorters strålning (radioaktiva ämnen, UV-strålning, elektromagnetiska fält).

Ny-om-tillbyggnad får inte ha radonhalter över 200 Bq/m³. Detsamma gäller för befintliga inomhusmiljöer i bostäder, lokaler och på arbetsplatser ovan jord. Eftersom högre radongränser med (400 Bq/m³) gällde tidigare finns här en angreppspotential.

Radon är en olägenhet för människors hälsa och en orsak till ohälsa i inomhusmiljön. Att åtgärda radonproblem kräver specifik teknisk kunskap och förmåga. Utan korrekt insikt om olika lösningar och fungerande service och underhåll kan en åtgärd resultera i ökad radonhalt och kanske ge upphov till ett nytt problem med fukt, buller, ökad energikostnad mm.

Byggherrar och byggnadsägare skall kunna anlita kvalitetssäkrade experter för att få en radonsäker inomhusmiljö.

2 § Syfte med certifieringen

Avsikten är att främja författningskrav på en radonsäker inomhusmiljö särskilt beaktas av nyckelpersoner i bygg- och förvaltningsprocessen med projektledande- eller projektsamordnande roller. Verifiera att Funktionskontrollanter, Kontrollansvariga, Energiexperter inom ramen för sin certifierade yrkesroll, har de kunskaper och kännedom om radon som krävs för en saklig handläggning av radonåtgärder och deras vidmakthållande.

3 § Krav inför certifiering

Certifierad Funktionskontrollant, Energiexpert, Kontrollansvarig. Förutsättningen för att kunna åberopa sitt certifikat inför certifieringen som certifierad radonkonsult är att den sökande innehar ett giltigt certifikat eller haft ett giltigt certifikat inom något av ovan nämnda områden.

Saknar den sökande certifieringen enligt ovan kan Strålsäkerhetsmyndighetens fördjupningskurs Mätteknik åberopas. Teknisk kunskap från genomförd relevant examen eller utbildningar enligt nedan är ett krav om man ej är certifierad enligt ovan:

- civilingenjörsutbildning vid teknisk högskola,
- arkitektutbildning med inriktning inom byggområdet vid teknisk högskola,
- högskolans ingenjörsutbildning, 180Hp eller 120Hp med innehåll om byggnadens energisystem, installationsteknik, styr- och reglerteknik eller byggnadsteknik,
- ingenjörsutbildning vid tidigare tre- eller fyraårigt tekniskt gymnasium, Ingenjörsutbildning ska ha skett inom lämpligt fackområde, t.ex. bygg-, anläggnings- eller installationsteknisk linje.
- examen från relevant yrkeshögskoleutbildning, 400 YH-poäng
- kvalificerad yrkesutbildning, 80 KY-poäng

Om den sökande åberopar Strålsäkerhetsmyndighetens fördjupningskurs Mätteknik, och inte har någon certifiering enligt ovan skall Kiwa Certification AB's kunskapsprov skrivas. Den sökande skall kunna styrka minst 3 års yrkeserfarenhet med vidimerade intyg med relevanta projekt och uppdrag.

4 § Krav på erfarenhet från praktiskt arbete

Den sökande skall under minst ett år varit yrkesverksam med projekt i byggprocessen* som är kopplade till radonåtgärder inom något av följande områden:

- besiktning/kontroll,
- projektledning,
- arbetsledning eller
- förvaltning.

Den praktiska erfarenheten skall omfatta några större eller ett tiotal mindre projekt där tiden sammantaget uppdragen uppgår till minst 300 timmar.

*Kontrollansvarig skall kunna uppvisa erfarenhet från radonfrågor i byggprocessen. Kontrollansvarig skall genom kontroll beakta att författningsenliga krav gällande radon i byggprocessen uppfylls.

Exempel på uppdrag:

Genomfört radonmätningar (planerat och genomfört), förprojektering/framtagnings av underlag, projektering/framtagnings av åtgärdskrav/entreprenad.

Uppdrag inom Bygg och förvaltningsprocessen kopplade till radon är också meriterande.

5 § Krav på kompetens, kännedom och kunskap om lagstiftningar mm

Den certifierade radonkonsulten skall ha:

- kännedom om Riksdagens miljö kvalitetsmål och Strålsäkerhetsmyndighetens krav om säker strålmiljö.
- kunskap om myndigheters regler om radon och hur andra organ är involverade i radonproblematiken. Det gäller bl. a Boverket, Arbetsmiljöverket, Folkhälsomyndigheten, strålsäkerhetsmyndigheten, livsmedelsverket, skatteverket, SGU, WHO, länsstyrelse, kommuner och miljöbyggnadsorgan.
- kunskap om radongasens fysikaliska, kemiska och medicinska egenskaper och påverkan på människan samt tillhörande strålmiljö.
- kunskaper om gällande gräns- och referensvärden för radongas.
- kunskap om radonmätning inomhus, i mark och i vatten och myndigheters krav gällande radonmätning.
- kunskap om radonkällor.
- omfattande kunskap om åtgärder mot radon gällande befintliga byggnader, nybyggnader och ombyggnader samt åtgärders beständighet.
- Den sökande skall kunna utföra radonbesiktning.

6 § Kunskapsprov

Den sökandes kompetens, kunskap och kännedom enligt 5 § skall dokumenteras genom ett kunskapsprov från Kiwa Certification AB.

7 § Krav på Lämplighet för uppgiften

Sökandes lämplighet för uppgiften skall styrkas med ett lämplighetsintyg, t ex från arbetsgivare, större beställare eller uppdragsgivare. Det skall framgå att intygsgivaren anser att sökande är lämplig för de uppgifter som åligger en certifierad radonkonsult.

Anm.

Lämplighetsintyget bör inte vara äldre än 1 år.

8 § Certifieringens giltighetstid

Certifiering av radonkonsult lämnas för en period av högst fem år.

9 § Rapporteringsskyldighet

Den certifierade skall årligen inlämna rapport till certifieringsorganet med dels uppgift om genomförda och pågående uppdrag som radonkonsult, dels fortbildning avseende upprätthållande av ursprunglig kunskap samt ny kunskap inom de områden som certifieringen omfattar

10 § Omcertifiering

För att få ett nytt beslut om certifiering, i samband med att det tidigare beslutet går ut, ska den certifierade Radonkonsulten göra ett kunskapsprov från Kiwa Certification AB.

Lämplighet enligt 7 § skall alltid prövas samt att årlig rapportering vara uppfylld.

Anm.

Väsentlig omfattning kan vara några större eller ett tiotal mindre projekt där tiden sammantaget uppdragen uppgår till minst 300 timmar.

11 § Återkallande av certifiering

Har den certifierade uppvisat olämplighet för uppgiften, inte årligen rapporterat eller erhållit certifiering på felaktiga grunder får det organ som utfärdat certifieringen återkalla den.

Anm.

Olämplighet kan bestå i att den certifierade har utfärdat felaktiga eller falska protokoll eller har varit oskicklig i arbetet kopplade till uppdrag som radonkonsult.

12 §. Administration och förvaltning av kravspecifikation

Kiwa Certification AB har tills vidare det formella ansvaret för denna kravspecifikation.